

stillet som det i og for sig Bedste, men som det, jeg anstaae for meest opnaeligt. Uden forøvrigt at indlade mig paa Enkelthederne, skal jeg dog tillade mig at tilføie et Par Ord med Hensyn til det Valgprincip, som saaledes er opstillet i Lovforslaget. Jeg troer vistnok, at Alle ere enige med mig i, at Enhver, som bidrager til Communens Udgifter, ogsaa bør have nogen Indflydelse paa, hvorledes disse Udgifter anvendes, ligesom i, at de, der i en særdeles Grad bidrage til Communens Udgifter, bør have en overveieende Indflydelse paa deres Anvendelse. Dette sidste kan naturligtviis opnaaes paa flere Maader; det kan enten opnaaes derved, at man sætter en Censur paa Valgbarheden, saaledes at denne Censur enten kommer til at gjælde for alle Valgene eller kun for en Deel af Valgene til Borgerrepræsentationen, eller ogsaa kan det opnaaes ved at sætte en Censur paa Valgretten, og endelig kan det ogsaa opnaaes paa den Maade, som i Lovforslaget er opstillet, nemlig ved den saakaldte dobbelte Valgret, Katten for samtlige Skatteydere til at deeltage i nogle af Valgene, og Katten for de høiere Beskattede til at deeltage i alle Valgene. Hvad angaaer Censur paa Valgbarhed, da troer jeg ikke, at den er rigtig, thi Indsigt og Dygtighed følger ikke altid med Formue, ligesom man ogsaa, ved at sætte en Censur, isærdeleshed en høj Censur, paa Valgbarhed, let kommer til at udelukke netop dem, som de høiest Beskattede helst ønskede sig repræsenterede af. En almindelig Censur paa Valgretten foruden Skatteydelsen anseer jeg for aldeles forkastelig. Jeg anseer den for forkastelig, fordi man derved stiller en heel Deel Skatteydere udenfor Communen, om jeg saa maa sige, eller dog udenfor Communens Interesser, man stiller dem tildeels fjendtlige mod dem, som ved deres høiere Skat have erholdt Afgang til at deeltage i Styrelsen af Communens Anliggender, og jeg troer, at man, ved at gaae frem paa den Maade, virker mod det, som maa være Communens Formaal, at drage alle dets Medlemmer til sig og hos ethvert Medlem vække Bevidstheden om, at det ikke er nok, at han svarer Skat til Communens Kasse, men at han ogsaa har den Forpligtelse ved sin Virken at gjøre, hvad

han formaaer, til at fremkalde og vedligeholde Enighed i Samfundet, give det Styrke og Velvære. Den Frygt, man har næret for, at denne dobbelte Valgret skulde vække Splid, Uenighed og Misnøie imellem Communens Medlemmer, troer jeg er ugrundet; jeg troer ikke, at den Erfaring, man i saa Henseende har fra Landcommunerne, giver Anledning til en saadan Frygt, i det Mindste har jeg i de Landdistricter, hvor jeg har gjort mig Umage for at komme til Kundskab om det virkelige Forhold, ikke erfaret Noget om, at denne Valgret i de 3 Aar, hvori Loven om Sogneforstanderskabernes Sammensætning har bestaaet, har fremkaldt Misnøie eller Ulemper, og der er saameget mindre Grund til i Kjøbstæderne at befrygte Sligt, som det vil erindres, at man der i en særdeles høj Grad har vænnet sig til den Betragtning, at den større Formue skal have en særdeles overveieende Indflydelse paa Styrelsen af Communens Anliggender, idet samtlige Pladser i Borgerrepræsentationen hidtil have været besatte af de høiest Beskattede; thi der har været fordret endogsaa en meget høj Censur for Valgbarhed, saaledes at ingen af de mindre eller de mindste Skatteydere kunde faae Sæde i Borgerrepræsentationen. Naar man gaaer ind paa mit Forslag med Hensyn til dette Forhold, vil der saaledes blive givet en større Frihed, end der for Tiden eksisterer, og jeg troer ikke, at Noget i Communen vil have Grund til at beklage sig over, at der er givet de høiest Beskattede Afgang til at besætte den større Halvdeel af Pladserne.

Idet jeg troer foreløbigt at kunne indskrænke mig hertil, forbeholdende mig at svare paa Udtalelser, som maatte komme, skal jeg hermed anbefale Sagen til den høitærede Indenrigsministers og det høitærede Things Velvillie.

Indenrigsministeren: Jeg tillader mig allerede nu at tage Ordet i denne Sag, isærdeleshed af den Grund, at jeg har den Fornøielse i det Væsentlige at kunne slutte mig til det Forslag, der her foreligger. Saavidt jeg erindrer, blev der allerede i 1855 fra Regeringens Side forelagt et Forslag til en Organisatton af Valgretten og Valgbarheden